

روزنامه سیاستی کشور شاهنشاهی ایران

همان ، متن فواین - تصویب‌نامه‌ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس ست
اخبار درسی - آراین - انتصارات - آئین‌نامه‌ها - بخششانه‌ها - آگهی‌های رسمی و قانونی سوالات

شماره ۱۶۹۳

شنبه ۲۱ آذر ماه ۱۳۲۹

سال ششم

شماره مسلسل ۸۹

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلد ۸۹

صورت مسروچ مذاکرات مجلس روزه شنبه ۱۴ آذرماه ۱۳۲۹

فهرست مطالب :

رئیس - نسبت بصورت جلسه پیش نظری نیست
آقای مخبر فرهمند
مخبر فرهمند - در جلسه پیش که بند راجح به آفت سن در همدان مذاکره کرده بود و اینجا هرض کردم که اگر اقدام جدی نشود پانصد هزار زارع همدان را بر سوق میدهد اینجا بر رانوشته اند بزرگتر گرچه مرکز هم همان معنی مرکز را می دهد ولی عبارت اشتباه شده بود
رئیس - آقای گودرزی
گودرزی - در هر این پنده هم اشتباهاتی داشت که اصلاح کرده ام و میدهم به تندنویسی
رئیس - دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس بعداً تصویب می شود.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان حاذقی - آزاد - صدرزاده - حائزیزاده
امینی - پنده لایحه تغیریغ بودجه مجبس را میخواستم تقدیم کنم
رئیس - بسیار خوب وقتی وارد دستور شدیم.
آقای حاذقی -

حاذقی - یکدان پیش باتفاق جناب آقای وزیر راه یک مسافرتی فارس شد و بعد از مراجعت معمولی تقاضاهای و مستدعیات مردم فارس از طرف آقایان نایندگان محترم فارس یکی یکی اظهارشد مردم فارس یک مستدعیات و تقاضاهایی که داشتند که داشتند که هم مشروع و اصولی و قابل توجه و اعتنا بود اولاً اهالی فارس خیلی نظر بلند و وسیعی دارند و نسبت به مران و آبادی تمام منکت ایران علاوه‌نده هستند و از اقداماتی که دولت برای عمران و آبادی تمام مناطق ایران کرده و مبکنده آقایان محمودی خاکباز .
خرسندی و مسربت میکردند توجه دولت باستان آذربایجان خر اسان، کرمان، خوزستان، کرمانشاهان و تمام مناطق کشور هم مورد مسربت و خوشحالی مردم فارس بود و بمورد خودشان هم یک تقاضاهایی داشتند که آنها هم صحیح بود و مشروع و بعد از مراجعت در جلسه نایندگان محترم فارس یکی یکی مطرح شد و باطل اعلام دولت رسید که روی آن تقاضاهای اقدام مثبت نیکنند

۱- قرائت اسامی غائبین و طرح صورت مجلس جلسه قبل رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه قبل قرائت
غائبین بی اجازه آقایان اورنک - نصرتیان - دولت آبادی - برومند - آصف - خسروشقانی - تولیت اکبر - تیمورناش - ابهاج - اقبال - آشیانی زاده - یشهانی - هفتم‌السلامی - سودآور - امیر افشاری - گیو - سلطانی - فاسم فولادوند (بشرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه آقایان اورنک - نصرتیان - دیرآمدگان بالاچاهه - آقایان مصنف - دکتر راجی - دکتر عاهری - دکتر شایگان - دیرآمدگان بی اجازه آقای سنتجی طباطبائی - غلامرضا‌فولادوند - جواد هامري

۲- عین مذاکرت مسروچ هشتاد و نهمین جلسه از دوره شانزدهم قانونگذاری اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس

اگر ضرورت و فوریتی دارد حکومت نظامی را تبلیغ میکنند و بعد تصویب اورا از مجلس بخواهند (صحیح است) این ناون در کمیسیون نظام مورد قبول واقع شده و پس از آن کشور رفته من از جناب آقای ملک مدنی و سایر اعضای محترم کمیسیون کشور استیدم میکنم که نسبت باین قانون توجیه بفرمایند و تبیه او را هرچه زودتر گزارش بدهند. یکی دیگرهم رایمع بمسئله منع مسکرات است که مکررداری مجلس صحبت شده است در حقیقت این من باین نظاهر بیست کامغلب در این مجلس صحبت شده بلکه همه ما معتقد هستیم که دولت باین مسئله باید توجه بگیرد هم از لحاظ دینی و هم از لحاظ صحي و در حقه گذشته هم یکدستهای از آقایان محترم نمایندگان طبقات تهران به قام ریاست و هیئت ریشه رجوع کردن و اصرار خودشان را در این موضوع خاطرنشان کرده اند در هر حال چون در این موضوع نیز طرحی تهیه شده و بکمیسیون بهداری تقاضا میکنم که در این مورد توجیه بفرمایند تا باحسات عموم مردم یکنوجه و یک جواب مشتبی بدهند هر ض دیگر بنه راجع برآه او را بشیراز است در جلسه گذشته یعنی در جلسات جناب آقای بهادری نماینده محترم آذربایجان شرحدی راجع باوضاع و احوال آذربایجان فرمودند کتا حدی نسبت باوضاع آذربایجان توجه شده است البته این موجب کمال خوبی خواست که دولت در این باب توجیه کرده است و برادران آذربایجانی ما را تا حدی رفاه و آسایشان را تأمین کرده است ولی من ضمناً باید گویم که در همه آنها توجه بگنداز جمله راجع بفارس هم جناب آقای حاذقی خضور آقایان تند که ارتی دادند که بنه تکرار آن نیکنم ولی همین قدر عرض میکنم که از وقتی که راه آهن کشیده شده است و پندران بوشهر تغییر کرده است و وضع اقتصادی فارس بکلی خراب شده و بسیاری از اشخاص هستند که در ۲۰ سال قبل از این یک عائله ای را اداره میکردند ولی حالا از اداره کردن خودشان هم عاجزند (اما اهri- آذربایجان هم کوچکترین توجهی نشده است آقای صدر زاده) نسبت با آذربایجان هم عرض کنم فرقی ندارد و نظر خاصی ندارم همه جای این مملکت مال ماست همه مایه ای هستیم (صحیح است)

دیگر این داده را می‌توان از نظر تأثیرات آن بر اقتصاد ایران در نظر گرفت. این داده‌ها نشان می‌دهند که این تغییرات اقتصادی بر ایران متأثر نموده و این تأثیرات بزرگ‌ترین تأثیراتی هستند که ایران در طول دهه اخیر مواجه شده است. این تأثیرات شامل تغییراتی در ساختار اقتصادی، تغییراتی در سطح فقر و غصه، تغییراتی در سطح تأمین امنیت ملی، تغییراتی در سطح تأمین امنیت اجتماعی، تغییراتی در سطح تأمین امنیت اقتصادی و تغییراتی در سطح تأمین امنیت امنیتی می‌شوند.

اغلب ملاحظه فرموديد که در موقع انتخابات بدون
جهت اعلام حکومت نظامي میگذند و یك تشریفاتی
وافع میشود. جناب آفای هاری زاده و سایر آفایان
محترم فرا گسبون وطن و یکمده دیگر از آفایان این
اصلاح را آورده بمنو طرحی تهیه کردند و اسلامی
هم در این باب کاربرد اینها مانند توافق حکومت نظامی
نداشتند باشیم در تمام زیارتیه ایشواری پیش می آید که
لارم میشود حکومت نظامی اعلام بشود ولی این
حکومت نظامی نباید سه اعمال فرش باشد بنابراین
پیش یعنی شده است در قانون که یا با اذن مجلس و یا

وظاهر ساوی دست برداده تهران پایتخت کشور است الان شما تشریف ببرید شهبا بغایبانها خیابانها الان چراغ ندارد، اغلب خیابانها کم خیابان خراسان و خیابان شهباز چراغ ندارد، سالار خیابان سینا که از بزرگترین خیابانهای است اسفلات نشده و شهردار خیابانهای را که خودش متصل می شود براحته اسفلات کرده خیابان هومی را نه باسفالتش توجه ندارد، نه بمنظافتش دارد و نه بروشنایی آنها، پایتخت مملکت ما الخ خیابانهای اسفلات است و نه چراغ دارد (حاذن وضع شهرستانه از اینهم بر این بذراست) هایار من هم همین را مبغداستم عرض بکنم وضع کتابخانه است ولایات و شیراز یا جهرم جنابعالی بار بذراست مقصود بنه اینست که ما نباید گول بع که وضع مردم بهتر شده و کشاورزی ترقی (حاذقی - ولی بنبه بهترشده) اگر خاطر آفایان چهارسال پیش از این داد و فریاد توی این م بلند شد که خانه های ارزان خانه های ارزان شوشتري هم در این باب صعبت کردنده، چهارصد خانه درست کردنده این خانه ها الان ارزیاب رفت آنچه ارزیابی کرده است یکی ده هزار تومان دارد این را برداشته یکی چهل و پنج هزار توینه بینجاه هزار تومان بکارمندان دولت داده اند آنچه کارمندی کارمندی که سابقه بدند! شه بش کارمندی که اقلال پنج پچه داشته باشد کارمندی که هیچ نداشته باشد یکی از این خانه بلو میدهنند آنوقت خانه های کده هزار تومان قیمت بینجاه هزار تومان از او گرفته اند (دکتر مجتبهد میخواست نگیرد) گوشان زندن آقا همی داد و فر کردنده این خانه ها ارزان است و بردۀ اند یکی خانه پایینها داده اند بعد کاغذ نوشتند بانها که شما نباید اسباب زحمت میشود شما بوسی هزار توینه اینه لرا بخرید (دکتر مجتبهد) - بنه همه اش بخرم (شما بروید ببینید اگر شما آن خانه هم میتوانید سی هزار تومان بپرید مطابق بولی که کرده اند هفت میلیون بول بردۀ است مال اضافه اه باش کشاورزی را من از آفای دکتر خواهش می که شما فردا تشریف ببادرید من باشامی آیه

بیویمه‌ها ان حاده را چند می‌خیرید بهینه رفتم آن
را دیدم در هر صورت تمام این صحبت شایعی که ما
کنیم و روزنامه های مبنوی‌ستان خدمت بردم و اصلاح
اینها تامش حرف استاین کشور زیر باز است
دارد جان می دهد و عمل فیر از آن چیز هایی
که شاد روزنامه ها بخواهید

راییس - آقای صدرزاده
صدر زاده - بنده چون وقتی که از طریق
آقای حاذقی به بنده داده شده کوتاه است مطالبه نمایم
را فرمودت مانند عرض می کنم و استدعا دارم آنها
توجه بفرمایند اولا راجح بازارمان برنامه مکرر
مجلس صحبت شده است که دویست و پیست هزار
تومان مصروف شده است بنده هفده هزار ایشان گمجه
یک کار اساسی در این مورد بکند و آن بروزی نیست
با این مختار است (صحیح است) واقعه مکان ا
که افرادی یک خدماتی کرده با
اینها لجن مال شوندو اگر اشخاصی هم تقدیر کرده

هستند . ولی در
رئیس — ایشان پنج دقیقه از وقت شان را
آقای صدر زاده داده اند و چون فلام آفای صدر زاد
نیستند نوبت آقای آزاد است
آزاد — در گشورهای که تحت ضرب استعماری
ملت جان می دهد تمام ترقیات و اصلاحات روی کاغ
است و به پیوچره من الوجه عملی بر آنها مترب نیست
روی کاغذ وضعیت کشاورزان اصلاح می شود ، روی
کاغذ خیابانها اسفلات می شود . روی کاغذ عدل
خیلی مرتب و خوب داریم ولی وقتیکه داخل ایران
 مؤسسه می شویم هیچ چیز وجود ندارد (صحیح است
جناب آقای حافظ غرمه دند که آقای استاندار امر
گفتند نمیدانم در عوض ده هزار هکتار ماجهل هزا
هکتار داریم بنده بمازندران نمیروم بشیراز هم نمی
مین دو روبرو شور تهران که بیش چشم ماست این
چندتا قلمه بوده است که اینها وصل بشهر است قله
جی — بریانک — وسفوارد — امامزاده حسن اینها
خواهش می کنم که آقایان تشریف ببرند آنچه بیش
که مالکین نسبت بزارین چه می کنند . این قله
هائی که متصل به تهران است سایقاً آذوقه تهران
را اینها میدادند ، گوچه فرنگی میدادند ، سیب زمینی
میدادند ، چمنزار و همه چیز میدادند حالاً مالکین
آمده اند تمام این اراضی را خانه درست کرده اند
و زارعین را دارند بیرون می کنند در صورتیکه طبق
مقررات بین مالک وزارع و قانون مدنی زارعی
پنجم سال ده سال ۱۵ سال یا بیشتر در آنها کشاورزان
کرده است برای او حقی قائل هستند ولی آن جه
می آیند زارعین را بزور زاندارم و بخشدار میاندارند
بیرون ، این زارع آنچه اعیانی دارد یول اعیان آ
را نمیدهند ، آب با آنها نمیدهند و تمام زارعین دو
بر تهران را همه را متواتری کردند . بنده تقاضا
می کنم آقای حافظ تشریف ببرند فرد
امام زاده حسن و جی و بریانک به بینند این مالک
چه بروز زارعین آورده اند (حافظی — فرمای
شما را نایید می کنیم) بنده چند کاغذ دارم نوشته ام
در ۱۴۲۰ یکساعت آب قلمه بریانک را می فروخ
بکشاورزان مطابق در مدار ۹ به ۱۰ تومان والان
مدار ۱۴ یا نصف تومان از آنها می بینند یعنی ا

همان مدار ۹ تومان یک ساعت آب
می‌گیرند ملاحظه بکنید یک ساعت آب که بیست و
ارزش داشته مالک هفتصد تومان از اینها می‌گیرد
را ملاحظه به فرمائید این زارع از کجا دارد که
هفتصد تومان را ندهد او باید این سبب زمینی و گو
فرنگی را بفروشد حالا ببینید سبب زمینی شده
چار کی یکقرآن گوجه فرنگی شده است چار کی
شاهی، این هفتصد تومان در نمی‌آید اینست که
اراضی اینها را قسمت قسمت کردن و فروختنده
کردن و این بیچاره بدغذا را بیرون می‌گذند
هم که می‌خواهد یول بدهد آبی که یک ساعت آن
تومان در ۱۳۲۰ ارزش داشته است مطابق کافند
شهرداری نوشته، حالا هفتصد تومان شده و ما
هم می‌آییم می‌گوئیم روی کاغذ کشاورزی ن
کرده است بعدم اللہ تمام زارعین در کمال امنیت
آسایش زندگی می‌گذند، دو قدم بگذرانید ببینید
مصبیقی بسر مردم آورده اند از اینهمه صورت -

فرض است و سازمان برنامه قبول کرد
اجرای این منظور تعلل میورزد و ما از دو
خواهیم که این قدرها بمعمك شکاروز تثبیت
نکته دوم راجع بکارخانهای فارس بود .
نساجی فارس از کار افتاده بود برای ای
این سال اخیر دچار یک خدر وزیانی شده
برایشان صرف نمیکرد اداره بکنند و کار
فارس هم حسابشان خیلی روشن و خبلی
اداری است . بدولت مراجعته شد که به
کمکی بکنند سازمان برنامه پنهانی به آنها
به جای اینکه فیتش را نقد بگیرد و مهلتو
بدهد که کارخانه کاربکنند کار گرها بکارخو
بسوند و بعداز نوروز مثلاً یاتقىست را نقد
ویک مهلتی هم به آنها بدهند که نخشن را ه
این یک کارمشروع بود و سازمان برنامه ه
تصویب کرد و صورت مجلس شد و بکار
فارس هم ابلاغ شد که ۶۰ درصد آنرا
برونداز بانک فرض بگیرند و بدهند چهل
را هم نود روزه بعد از آنکه این سرو
بلند شد راجع بمعامله پنهان با ایالتانهای که
کردیم و آن فراردادهم لغو شد سازمان
دادن پنهان بکارخانهای داخلی هم خودهار
و چون نظر مجلس و نمایندگان این نبود
برنامه کارخانهای داخلی را مورد تضییق ق
اینست کشواهش میکنیم دولت دستور بد
برصده را بعد بگیرند بهمان قیمت و چهل د
اقساطی بگیرند که آن کارخانجات بکاریفتدز
ما سه کارخانه درشیاز و بوشهر داریم
تعطیل است و کار گرهای آنها هم بیکار
نکته سوم سبل تلگرانها و مراجعتی اس
این هفتة اخیر بکمیسیون عرايس و آفایان
از تمام تقاطع بالاخص از شیاز و فارس رس
باقانون منع استعمال مشروبات و نوشابه
در این موضوع من پیشنهادی هم کردم به مقا
که آن طرحی که ۷۰٪ نفر از نمایندگان اما
طرح بشود و فرمودند در کمیسیون
استده میکنیم که کمیسیون نظرش را ذوق
این موضوعی که مورديوجه مردم هست و ق
پلکه مردم مازندران و خراسان و نقاط پنهانی کشور
مشترک هستند سازمان برنامه بیکه شرکتی تشکیل داد
برای توسعه و اصلاح کشت پنهان و باید عرض بکنم
این یکی از کارهای بسیار لازم و مفید مملکت هست
برای اینکه در مملکت ایران از چند سال باینطراف
سطح کشتش خیلی تنزل بیدا کرده بود و نقاط مستعد
برای کشت پنهان مثل مازندران و فارس و بارهای نقاط
دیگر لرستان و غیره زارعیش دچار یک زحمت بزرگی
شده اند، شرکتی تشکیل شد در رسال گذشت و کمکی
بکشاورزان پنهان کردو یک معاهمهای هم داد که برای
امسال سطح کشت توسعه بیدا کنند و خیلی هم همانطور
که عقدمن نسبت بکار مملکت آنها را که تقطه میکنیم
و تنقید میکنیم اگر یک کار خوبی هم بشود آن کار
خوب را هم بگوییم و تشویق بکنیم (صحیح است)
در همین امروز اتفاقاً من با آقای سرتیپ صفاری که
استاندار استان دوم هستند ملاقاتی داشتم ایشان توضیح
میداردند که سطح کشت پنهان در سال چاری در نتیجه
کمکی که بردم آجای شد ویش پرداختها و مساعدته
هائی که دادند از دوازه هزار هکتار بجهل و چند هزار
هکتار ترقی کرد در یک سال و همینطورهم در قاس از
چهار هزار هکتار ترقی بیفت هزار هکتار ترقی کرد
(آزاد - آقای حاذقی اینها ارقامی هست که اساس
نادر و اعتماد باین ارقام نکنید) خوب راجع بفارس
که من البته تحقیق کردم و در جریان بودم که همینطور
بوده است و چهار هزار هکتار رسید بیفت هزار هکتار
مطابق تهدیداتی که از زارعین گرفته اند و آنها قسط
داده اند و مساعدته داده اند و آلان هم پنهانشان حی و
حاضر و موجود است و میخواهند تحويل بدهند (صحیح
است) (منتهی یات نکته هست و آن نکته اینست که سازمان
برنامه از زارعین تهدیدی گرفته که پنهانه آنها را از فرار
هر کیلوی ۷ دیال و ۸ دیال و ۹ دیال در موقع
تحویل بخود (که درزی - نموده اند آقای) از آن شده هم

ازه نون لغو
قانون کیفر گرانقوشان و سایر قوانین
و اترش هم در مملکت یشتر است ذیرا که
خواستار این هستند که این عمل را مانع
که دولت تکلیفیش را بداند و کارخانه مشت
هم که خودش دارای یک قانون خاصی است
میان شهر برداشته بشود و پرده بشود به
(شوشتی) - اصلاح باید ازین برود (ولی
اینجا برش دارند (شوشتی) — هنقرهان
از بن بروند) اصلاح باید درش را بینندند
دیگر هم راجع به بهداری مجلس شورای
است ۰۰۰

رؤیس — افا اگر شما ه دقیقه
بخواهید بدید دیگر نمیشود صحبت کنید
حاذقی — بسیار خوب فقط خواسته
به آفایان کاربردار ما که اطیابی ۰۰
نمیشوند و خانه ادۀ کارمندان مجلس ۰۰

قانون احترام مبگذارد متهی سر مشق این احترام باستی مجلس و دولت باشند و الاکر قوانینی وضع بشود و احترام آن قوانین از طرف مجلس یا از طرف دولت نشود طبیعی است که این بی احترامی بقانون بمردم هم سراحت خواهد کرد یکی از قوانین نادری که در این مملکت وضع شد و همه مردم به آن قانون گزرویدند و همه احترام آن قانون را حفظ کردند قانون ۲۲ اسفند ۱۳۲۰ است راجع به نشر اسکناس آقایان میدادند تا سال ۱۳۰۸ اسکناس بانک شاهنشاهی در ایران رایج بود و مردم ناراضی بودند از این بابت و خوشدل نبودند از اینکه بایت مؤسسه خارجی اسکناس در ایران منتشر کند یکی از اصلاحات اساسی و عظیمی که شد این بود که این حق از یک مؤسسه خارجی گرفته شد و یک مؤسسه ملی و مملکتی که بانک ملی ایران باشد داده شد و بعد یک قانونی هم وضع شد که بانک ملی ایران در نخت چه اصول و شرایط بایستی اسکناس چاپ و منتشر کند بنظرم می آید روزهای اولی که اسکناس بانک ملی منتشر میشد چون کم در دسترس مردم بود صرف میگرفتند یعنی ۱۱ ریال میدادند یک تومان و ده شاهی میدادند یک اسکناس ده ریالی میگرفتند ز ذوق اینکه آن اسکناس بانک خودشان را بگیرند مصرف کنند پس این قانون نشر اسکناس یکی از اوضاعی بود که بعث و مطالعه کافی از نظر پشتونهای از ظرایخ اسکناس از نظر نظارت در نشر اسکناس های منتشره در شده بود و مردم بآن قانون گرویدند بهین دلیل هم بعض اینکه اسکناس بانک ملی نشر شد مردم یولهای کهنه خودشان را برداشتند و بین اسکناس را گرفتند پس یک همچو قانونی را که بررس کردم از قوانین نادری است که مطابق ذوق و حتیاجات و افکار این مردم وضع شده و مردم هم محترم شمرده اند حق این بود که از طرف بانک ملی دولت هم بالسویه محترم شمرده میشد در ماده پنجمین قانون نوشته است راجع به نوع اسکناسها و نوع اسکناسها را معین کرده است در ماده ۵ قانون سنتند ۱۳۲۰ نوع این اسکناسها ۵ ریالی و ۱۰ ریالی و ۲۰ ریالی و ۵۰ ریالی و ۱۰۰ ریالی و ۵۰۰ ریالی است و بیچوچه من الوجه اسمی از اسکناس ۲۰۰ ریالی در این ماده نیست حالا بشنویم که اسکناس ۲۰۰ ریالی چاپ شده آقای صفائی هم که از ظریف منتخب مجلس شورای ملی هستند در هیئت نظارت اسکناس در بیانی که اینجا فرمودند تصدقی را مودنند که این اسکناس دویست ریالی چاپ شده است بنده میخواهم عرض کنم که چاپ این اسکناس چه مجوزی بوده است آن کسی که این را اچاپ کرده ایا قانون نشر اسکناس را خوانده یا نخوانده اگر خوانده کسی که متصدی اجرای یک قانونی است چرا اید این قانون را بخواند اگر شوانده و خواسته اسکناس چاپ بکند چرا از آن ازروعی که قانون جازء داده چاپ نکرده صدریالی چاپ نکرده پنجاه ریالی چاپ نکرده ده ریالی چاپ نکرده چاپ اسکناس ۲۵ ریالی شاید فی نفسه اهمیت نداشته باشد برای این قانون میکند این نکاری که شده است حکایت از جاوز ازون میکند این نکاری که شده است حکایت از هنات بر مرت قانون میکند بنده یک قدری داشتم که مردم که هر این نکار شده در دو سال پیش بانک فکری بیدا شد دولت وقت پیدا شد در اولیای بانک پیداشد که

ملی ناچار بوده که بوسیله وزارت دارائی اجازه بگیرد که بعای آن اسکناس هایی که ساخته می شود این رقم دوست ریالی را در جریان گذاردند (صحیح است) این وقت زیادی هم نبیگیرد اجازه بفرمانی بدرازرف بیست و دو فیضه این کار عملی می شود رئیس - رأى گرفته می شود بفرمایش این لایحه آفایانسکه موافقنده قیام کنند (عدم ای برخاستند) تصویب شد لایحه فرایت می شود (شرح زیر فرایت شد) گزارش از کمیسیون اقتصاد ملی مجلس شورای ملی کمیسیون اقتصاد ملی با حضور آقای شاععی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۳۹۴۶۰ دولت را مربوط بجربیان گذاشتند اسکناهای دوست ریالی بجای اسکناهای فرسوده کاز جریان خارج می شود مورد رسیدگی قرار داده وسی از توضیحاتی که از طرف معاون وزارت دارائی داده شد دائر بر اینکه تصویب این لایحه به پیجه تأثیری در میزان اسکناس های منتشره نداشته و فقط بجای اسکناهای فرسوده بجربیان گذاشته خواهد شد رأى بهاده واحده گرفته و عیناً تصویب و اینک گزارش آزا برای تأیید تقدیم مجلس شورای ملی مینماید ماده واحده بانک ملی ایران مجاز است بجای اسکناس هایانکه توسط هیئت نظارت اندوخته اسکناس باطل و نابود می شود اسکناس دوست ریالی نیز بجربیان گذارد بدون اینکه میزان فعلی اسکناس منتشره افزایش یابد مخبر کمیسیون اقتصاد ملی - شهردار خسروانی گزارش از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی کمیسیون فوانین دارائی لایحه دولت مربوط به انتشار اسکناهای دوست ریالی را بجای اسکناس های باطله که توسط هیئت نظارت اندوخته اسکناس نابود می شود مورد رسیدگی و مطالعه قرار داد در نتیجه لایحه دولت عیناً تصویب و اینک گزارش آرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید مخبر کمیسیون دارائی - حسن مکرم رئیس - آفای فرهودی فرهودی - اسباب تعجب آفای معاون وزارت دارائی است که بنده بالاسکناس بیست و توانی ایشان مخالفت می کنم ایکن ما در قانون گذاری باید بان اصول و قواعدی توجه کنیم. فوانین که بایشنهاد می شود تصویب بگیریم این لایحه ای که مجلس آورده اند مربوط می شود بیکشند این لایحه ای می بگیرند احتراز قوانون اصلی و آن اصل عبارت است از اصل احتراز قانون ایشان در قانون اساسی برای مجلس شورای ملی و قوه مقننه دو وظیفه قائل شده اند یکی وظیفه وضع قانون یکی وظیفه نظارت در اجرای قانون این برای ایشان که قوانین بقوت خودش باقی بماند احترام حفظ شود احترام قانون هم اینها باین نیست که قوه مقننه سعی بگذار آن قانون را احرا کند احترام بقاون بایستی که جزء عقیده وایمان و افکار مردم باشد یعنی قوانین طوری باید وضع شود که احتجاجات اکثریت جامعه را در نظر بگیرد و اکثریت جامعه را معتقد بگذار بخودش وقتی که اکثریت جامعه معتقد با آن قانون شد طبیعی است که خودش به آن

(بشرح ذیر فرائٹ شد)
رباست معترم مجلس شورای ملی
طبق ماده ۱۲۹ آئین نامه پیشنهاد میشود
لایحه نشر اسکناس های دویست ریالی به
طرح شود.
معین زاده اردلان . قبادیان . سرتیپی
صفائی . مسعودی . بزرگ نیا . دکتر کامی
غضنفری . ظفری . جواد گنجه‌ای . افشه
ذوالفقای . پیراسته . دکتر سید امامی . صاحبی
در حدود سی نفر
رئیس - فوریت این لایحه مطرح است
صفایه . ماقنده

卷之三

نه نامه های
کار بوسیله آقا
ار کار.

دعا الله عالم) — خ
اورد که در سال ۱۹۰۹
بوجود آمد برای ح
روابط عادلانه ای
د شباهی بود از م
حالا هم همان نشک
همان تاریخ عضو
امهاتی رد و بدل
داد داشت در مملکت
یمنی رسیده باشد
لکن
چند مقاوله نامه است؟
حدود سی مقاوله

با تقدیم کایهه تقویع بود
میکنم از سال ۲۲ که بودجه
بفرمانده، جناب آفای حاذقی
مجلس اشاره‌ای فرمودند. هر
دکتر سید امامی را که در
داراند مأمور کردند که معا
بکنند و نظریاتی بدھند تا
فریباً در بهداری مجلس انجام
تأمین خواهد شد

۵ - تقدیم هفتم
سازمان بین‌المللی
وزیر

رئیس - آفای وزیر
وزیر کار (آفای)
نایبند کان معترم استعضا
مسیحی سازمان بین‌المللی
کارگران و برقرار کردن
کارگر و کار فرما در حکم
همومی ملل (صحیح است
هرست و دولت ایران هم
سازمان بوده است و مقاول
که موقعي صورت اجرا خوا
که به تصویب مجلس شورای
نامه‌را تقدیم برای است مجلس

دکتر هدایتی -
وزیر کار -

علام تصویب صور تمدید
- عده کافی است تصویب
علم میشود.
م لایحه اقرایع بودجه:
جلس شورای هملتی
آقای اعضا

در مملکت میر
نوشته شده ته
بدون اینکه
تصمیم بگیرد
بنام نامی اهلی
این معنی نداش
سابق شده است
که مورد ابتدا
بر گردانید بر
کشیده اینها
باید مملکت
اشاره ای به
نتیوان باور
باشد دولت
این حرفاها چه
است ضرر دارد
آمد میکندمو
باافق آراء ای
دارم که در
خواهد شد
مخالف است
مملکت ما با
آفایی، استقلال
ایرانی نمیتوان
عملیاتش ادام
نا بحال بعسما
صرف آبادی
است که متفق
بردن یا حال
مضار این که
ذره امید نداش
از زان داشته
هر جا انقلاب
ایجاد شده است
هین کمیانوی
و خشکری
مژد این اد
می بینند از این
در آنجا و من
بنفت هم صح
صحبت کنم
۱-۳

رئیس
جلسه قبل ا
۴- تقدیم
۱۳۲۶

رئیس
کراشی دار
امینی
کنم که د
خودشان نم
ک از سال
تا کنون هم
در کمپین بو
مجالس شورا

جلالی - صاحب جم - دکتر نبوی - دهستان وحدت

بنجاء امضاء

ماده واحده - نظر باعث اقتصادي راه شیراز

اهواز و لزومن اتمام عملیات ساختمانی راه مسیبور بوزارت

دارانی اجازه داده میشود مبلغ سی میلیون ریال از

محل صرف جویهای کل کشور در سال جاری در اختیار

وزارت راه بگذارد تا به صرف ساختمان راه مسیبور

برساند اعتبار نامبرده قابل انصراف پسال بعد بوده آنچه

در سال جاری هزینه نشود در سال بعد قابل صرف

میباشد وزیر راه - وزیر دارائی - نخست وزیر

رئیس - فوریت این لاشه مطروح است آفای

کشاورز صدر (کشاورز صدر - بنده موافق) آفای رضوی

(رضوی - بنده موافق) آفای شورتی موافقید (شورتی -

بنده موافق) آفای ارباب مهدی بفرمائید

ارباب مهدی - توجه بفرمائید هر ض کنم

بنده نسبت باسکنه فارس بعدی ارادت دارم کم بخواهم

عرض بگنم کمتر باسکنه تقاضا دیگر این درجه ارادت

دارم نسبت برآمده بپژوهه مخالفت نمی کنم (صحیح

است) بنده خواستم اینجا از موقعیت استفاده کنم ویک

ند کری هر ض کنم حضور آفایان و تذکر بندهم این

است که تمام این راهها از لعاظ پیشرفت امور اقتصادی

ضرورت دارد که راه زودتر تلطیع بشود ساختمان

شود اما خواستم اینجا یک تکه ای باستھار آفایان

برسانم و اشاعه آفای وزیر راه هم توجه بفرمائند

بنده تصور نمی کنم در ایران برای اجتناس یک قسم

از کشور ایران و برای امور اقتصادی این کشور راهی

بهر از راه چاههار باشد استدها میکنم در این قسم

هم توجه بفرمائند بندهم مخالفتی ندارم

شورتی - آفای این بخوب موافقی بود

رئیس - فقط فایده اش این بود که مجلس از اکثریت

افتاد آفای کشاورز صدر بفرمائید

کشاورز صدر - ما اگر بتوانیم برای هر

نتطه ای از مملکت باقید فوریت یک قانونی بگذرانیم

که در آنجا یک اصلاحاتی شروع بشود یک قسم از

خدمات وظایف خودمان را انجام داده ایم (احسن)

خوشبختانه در این لایحه که پیشنهاد فوریت شد دریک

ویکار اسال در اداره کل کمرک است اکبر خالق قانون

است چرا آن بولها را پرداختند و باید آن کسانیکه

جهازی کامال مشرف شدند بدینه مطابق قانون است

بودند ووضیعت آنها خیلی به بوده است و دوات و

وزارت خارجه هم این موضع را توجه نکرد اجازه

ملک مدنی با فوریت مخالفید (ملک مدنی - بلی)

بفرمائید

ملک مدنی - بنده با اصل لایحه مافق

و بسیار لایحه مفادی هم است و در توجه مساعی بعضی

از اشخاص موزی این لایحه تهیه شده و مجلس

است در آن قوانین در این قسم تصویب نمایند

ویکار اسال در اداره کل کمرک است اکبر خالق قانون

است چرا آن بولها را پرداختند و باید آن کسانیکه

بودند ووضیعت آنها خیلی به بوده است و دوات و

وزارت خارجه هم این موضع را توجه نکرد اجازه

ملک مدنی که بفرمائید

رئیس - رأی کفرته می شود بفوريت اين

لایحه آفایانیکه با فوريت این لایحه موافقند قیام

فرمایند (اکنون قیام نمودند) تصویب شد بلکه بون

فرستاده بشد

۵- طرح و تصویب فوریت لایحه اعتبار

راه سازی شیراز به اهوار

رئیس - بلکه این لایحه دیگری هست راجع به

دادرانه بنده معتقدم و وزارت راه و امور اقتصادی

از ادام کرده است راجع بمقاطعه در اینجا

برای اتفاق در گردهم لایحه بیاورد و اشاعه در اینجا

هم تصویب بشود من استدعا میکنم که در موضوع

جنوب و فارس هم با شورای ملی

رئیس - بفوريت این لایحه رای کفرته میشود

آفایانیکه موافقند قیام فرمایند (اکنون قیام نمود)

تصویب شد بلکه مدنی - دستگیر

(شرح ذیر فرائت شد)

مجلس شورای اسلامی

مختلف خواهیم کرد (صحیح است) برای اینکه

آرایش یابد در موقع خروج از کشور بیش از یکهزار ریال

استکناس همراه داشته باشد و چنانچه از مقربات مزبور

تغیل شود وجوهی که زیاده از مبلغ قانونی همراه

مسافرین باشد باید ضبط گردد و بعلاوه طبق قانون

آفای رئیس بنده هم موافقم (آزاد

نورالدین امامی بفرمائید)

نورالدین امامی هم موافق است

مینایم آفایان توجه باین عرض من بگفته جناب آفای

منتهی ما تشریف بهم مقطعه است در این حرفي نیست

دیگر ما تشریف بهم مقطعه است در این حرفي نیست

از اینجا بیش از هزار ریال در نظر یابد

نظارت یک استکناس تمیز داده میشود اینجا یک مطلبی

مورد تغیب گیری قرار گیرند و نظر باینکه کسی

مثل این که سوء تفاهم شده بود فرمودند یک کسی

در آنجا استکناس تمیز داده میشود اینجا یک مطلبی

در مزد خارج نمایند در ضمن بازرسی اسکناس

بیش از ۳۴ نفر

در ضمن خواهند از جریان خارج باشند بايد معلوم باشد

که از ریال چقدر است از در حال افتاده و در

روز آنچه فرسوده است از دریال چقدر است

بجز این مقدار میگذرد

ب

میکنند این گزارش کمیسیون کم متنکی است بلایه دولت سابق و برای امسال سه دوازدهم بیشتر باقی نمانده و با طرح بودجه مایلک مدنتی وقت مجلس را که باشد در لایحه مهمندیگری که هست و پیکی از آن‌ها لایحه انتخابات است صرف میکنیم در صورتیکه ممکن است همین لایحه و همین گزارش کمیسیون بودجه را با اصلاحاتی دولت رای سال ۲۰ پیشنهاد بکند و مفاده لا یابد و قطعاً مانع اضافی بکنیم برای سه‌ماه باز اسال بعد مهدی بلا تکلیفی یا دوازدهم یا دوازدهم داشته باشیم اگر آقایان آنرا جزو دستور فرار نهند و بدولت مهلتی بدهند که این لایحه را یا گزارش کمیسیون را با اصلاحاتی که می‌خواهید بیشنهاد بکنند آنرا بصورت بودجه سال ۱۳۹۷ تقدیم بکنند ما امسال که بودجه ۱۳۹۶ را تصویب بکنیم یا سال جلو افتاده ایم و کار مملکت‌هم آنطوری که قانون اساسی معلوم کرده است بجز این خواهد افتاد علت مخالفت من این بود.

رئیس — آقای صدرزاده بفرمانید

صدرزاده — هر س کنم که یکی از کارهای اساسی و اختصاصی مجلس شورای اسلامی مسئله بودجه مملکت است (صحیح است) که این از وظایف خاصه‌ما است هر فردی که ملاحظه بفرمانید هر کار اقتصادی کوچکی هم داشته باشد و وضعیت سال تو خودش راه بشه ممکن‌بیند یعنی می‌کنند که چقدر ایجاد خواهد داشت و چقدر خرج خواهد کرد الان چند سال است که بودجه مملکت هبچوقت در موقعی که قانون اساسی مقرر داشته تصویب نمی‌رسد و همیشه بصورت یا دوازدهم و دو دوازدهم تصویب میرسد این یا ضرری برای مملکت دارد یعنی هر سال ما در آخر هر ماه مقداری از وقت مجلس را باید صرف بکنیم و یا وجوهی از مردم گرفته شود و حقوق مستخدمین برداخت بشود و کارهای هر ایام و کارهای ساخته‌انی که کارهای موسمی و فصلی است اینها همیشه موقع می‌مانند ولی بعد از آنکه مابودجه مملکت را تصویب کردیم هر گونه عملیات هر ایام و آبادی که باید بشود دولت میداند و وزارت‌خانه‌ها مطلعند که چه میزان اعتبار دارند و آن را شروع می‌کنند بعمل و ما اگر امسال بودجه ای را که کمیسیون بودجه تصویب کرده و من بایستی اینجا حق شناسی بکنم از اعضاء کمیسیون بودجه (صحیح است) که در این دوره مخصوصاً راجع به ولايات یا توجه مخصوصی مبنول فرموده اند اولاً نیچه راجع به ایران و آبادی مخصوصاً فرهنگ و بهادری تو اتفاقی داشته و اعترافات به آنها اجازه میداد منتظر داشته اند حالا اگر در این تبعیض شده باشد این نکرانی ندارد در سال تو جریان می‌شود ولی در هر حال این بهتر از این بود که برای شهرستانها دیناری منتظر نمیداشته‌ند بهر حال من می‌خواهم از آقایان استدعا بکنم و از جانب آقای حائری زاده هم نمی‌کنم که لایحه بودجه کشاورزی بیش از هروز و نیاز ندارد بتصویب مجلس بر سر و بیکاری نهی بخود برای دولت و فراغتی حاصل شده که بتواند بودجه سال ۱۳۹۷ را در موقع قانونی به مجلس بدهند و این وضعیت برای مجلس ادامه بیدار بکند که بودجه هر سال در سال جلو تر مورد رسیدگی و اقامه شود (احسن)

رئیس — جلسه رای اخراج می‌باشد

رئیس مجلس شورای اسلامی — رضا حکمت

(پیشنهاد و اصله بشرح ذیر فرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای اسلامی — اقاضای آن بینیم لایحه بودجه سال ۲۹ مطروح بشود جواد کنجه فتحعلی اشاره صدری + حبیبیه + سرتیپ زاده + کوراگلی + آزاد + کرکانی + دکتر علیوی + دولتشاهی گودرزی + اردلان + مخبر فرهنگ + حاذقی طاهری و چند امضاء دیگر

آزاد + بنده آقای امامزاده کرده‌امی خواهی توضیح بدهم رئیس — شامگو اعبد توضیح بدهید؟ بفرمانید

آزاد — این پیشنهادی که با مضاهه رسیده است مال بیکدست قبل است آن موقع البته مدت زیادی با آخر

سال مانده بود پیشنهاد شد که لایحه بودجه مطرح شود ولی حالا دو ماه پیشتر به اسند نمانده (اردلان -

ایشان مخالفند) اجازه بفرمانید بنده مبغواه توضیح بدهم که کنون دو ماه دیگر با سند مانده است که طبق این قانون اساسی باید بودجه آینده رادوات به مجلس بیاورود

اگرما آلان بیایم چند روزی شاید ۱۵ روز یا پیشتر وقت خودمان را صرف بکنیم و بعدم بودجه سال آینده

بیاید نتیجه نخواهد داشت ظرف بندۀ اینستکه بجای این که این بودجه مطروح شود بکمرتبه بودجه سال آینده آورده شود

رئیس — فرار بود قبلاً بودجه جزو دستور فرار بکرید منتهی یک مسائل مهمتر رسید آنها را با قید فوریت مطرح کردیم حالا اگر آقایان مرا افتد در

جلسه آینده جزو دستور باشد (صحیح است) هر چند خاطر آقایان مسبوق است که موقع طرح بودجه

جلسات هفتگی خواهد بود یعنی با استثنای جمهود و دوشنبه جلسه خواهد بود و جلسات هم پنج ساعتی خواهد بود (چند نفر از نایندگان — جلسات مجلس سنایچه مبشود)

مجلس سنا هم البته تا وقتی که بودجه باشد باید مصر تشکیل شود با این کامن‌حصر بروز دوشنبه باشد آقای حائری زاده بفرمانید (اردلان — آقای آزاد مخالف)

رئیس — ایشان پیشنهادی داده‌اند می‌خواهند پس بکریدند

حائزی زاده — راجع بـ『الهاچ』 نظری اتخاذ فرمودید؟ **رئیس** — اگر آقایان موافقند سوالهاروز دوشنبه باشد

حائزی زاده — در قانون اساسی برای بودجه پیش دستور خاصی مین شده در آئین نامه هم برای آن تشریفات مخصوصی فائق شده دولت باید در شرعاً آخر سال بودجه سال آینده را به مجلس

بیاورد و در این ششم ماه مطالعات بشود و ۱۰ روز به هیئت نوروز مانده بودجه تمام شده باشد این تشریفاتی است که در قانون اساسی پیش‌بینی شده دولت باید بودجه سال آینده اش را نیازورده است این بودجه هم نه دوازدهم مدرجأً گذشت سه‌دوازدهم از این بودجه

بیشتر زمانه من در جلسه گذشته رفتم خدمت مقام ریاست و آقای نخست وزیر هم آنجا تشریف داشتند و همین مطلب را هر س کردم و آقای رزم‌آرا هم موافقت کردند و ظرف خودشان هم این بود که هیئت بودجه را

یاک اصلاحاتی در شیوه کمکتند و برای سال ۱۳۹۷ بدنه دنیا به مجلس و امسال بهمین ترتیب برگزار شدند

این مذاکرات یا نایابی اصلاح بودجه هم آمد است به مجلس که دولت نهادنها کردند و این موضع در مصائب و محن مطروح نشود و تصویب نگردد

حائزی زاده — من با اظهار ایشان مخالفم و دلیلش و اهم هر چند می‌کنم دوایت در دوچاله بیش

یاک لایحه اصلاحی راجع به بودجه آورده است و تا این موضع در مصائب و محن مطروح نشود و تصویب نگردد طرح خود بودجه موردن اراده می‌باشد

حائزی — متهم بودجه است به طرح اصلاحی

اردلان — آقای رئیس طرح را فرائت بفرمانید

وزیر کشاورزی — از مصالحتی که موردن توکه آقایان است امر آیاری است جناب آقای ایشان امامی در این بنگاه تشریف داشتند حالا آقای ایشان بهینا تشریف دارند این بنگاه خیلی خوب کاربریکند و متأسفانه اعتبارات کافی برای کار ندارد لایحه ای تقدیم می‌شود که امتحان بنگاه را اضافه بکنند (احسن) اردلان — آقای رئیس بنده یک تذکر نظام نامه‌ای دارم اجازه می‌فرمایید؟

۱۱- قرائت سه فقره گزارش

مربوطه لوایح مصوبه در مجلس سنا

رئیس — چند قانون از مجلس سنا آمده که تراث مشود و به کمیسیون فرستاده می‌شود اردلان — طبق ماده ۸۰ تذکر نظام نامه‌ای دارم

رئیس — بعد بفرمانید (گزارش ای را اصله از مجلس سنا برخ زیر قرار نشود)

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی — قانون تصویب موافقت نامه راجع به سرویسهای حمل و نقل هوئی بازدگانی منعقده بین دولت ایران و دولت سوئیس کار چهار شنبه ۱۷ آبانه یکهزار و سیصد و بیست نه بتصویب مجلس سنا رسیده است منضم ارسال می‌شود

رئیس مجلس سنا سید حسن تقی زاده

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی — قانون تصویب موافقت نامه راجع به سرویسهای حمل و نقل هوئی بازدگانی منعقده بین دولت ایران و دولت سوئیس کار چهار شنبه ۱۷ آبانه یکهزار و سیصد و بیست نه بتصویب مجلس سنا رسیده است منضم ارسال می‌شود

رئیس مجلس سنا سید حسن تقی زاده

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی — قانون تصویب اجازة العاق دوایت ایران بفراردادیین اسلامی جلو گیری از کشوار چمی که در جلسه روز چهارشنبه ۱۷ آبانه یکهزار و سیصد و بیست و نه بتصویب مجلس سنا رسیده است بضمیمه ارسال می‌شود

رئیس مجلس سنا سید حسن تقی زاده

رئیس — اوایح به حکم بونهای مربوط

اداع می‌شود

۱۳- مذاکره در طرح بودجه ۱۳۹۷ کل کشور و تعیین موقع جلسه بعد

رئیس — آقای اردلان اخطاری دارید بفرمانید

اردلان — تقریباً یکماده است طرحی تقدیم اند که بودجه ایم و ۲۶ نفر اعضاً نهاده می‌کنند آنرا فرائت فرمایند

حائزی زاده — من با اظهار ایشان مخالفم و دلیلش و اهم هر چند می‌کنم دوایت در دوچاله بیش

یاک لایحه اصلاحی راجع به بودجه آورده است و تا این موضع در مصائب و محن مطروح نشود و تصویب نگردد طرح خود بودجه موردن اراده می‌باشد

اردلان — آقای رئیس طرح را فرائت بفرمانید

رئیس — همه زیادی کردند که بودجه آورده باشند بعد از این جزو دستور فرار ختم شد